

et brud på indgåede aftaler, så er det minimum, at man indkalder til et møde mellem de seks forligspartier og taler tingene ordentligt igennem.

Det er normal praksis, ja, faktisk kan jeg ikke huske et eneste eksempel, hvor det ikke har været gjort, at hvis fire ud af seks partier siger til en regering: Det her er vi ikke enige i, så udsætter man sagen og forhandler videre, indtil man er blevet enig, og benytter ikke det forhold, at der efter det sidste valg er kommet et andet flertal i Folketinget, sådan at man nu laver energipolitik på aftaleområderne med Dansk Folkeparti, som har stået uden for energireformen.

Vi havde den mulighed under den tidligere regering. Vi kunne have lavet energipolitik med f.eks. Enhedslisten, hvad vi ikke gjorde. Vi foretrak det brede samarbejde med Venstre og Konservative frem for det snævre flertal.

Den nuværende regering vil lave energipolitik til højre. Det er for så vidt også i orden rent parlamentarisk. Men det er ikke i orden, at man krænker indgåede aftaler. Og det er slet ikke i orden, at man end ikke vil drøfte og forhandle det i forligspartikredsen.

Så endnu en gang en indtrængende opfordring til ministeren om at sætte sig til forhandlingsbordet. Lad os kigge på teksterne, lad os give os den tid, der er nødvendig. Det er ikke afgørende, om det her forslag er vedtaget inden den 1. januar eller ej. Vi har den fornødne tid.

Ministeren har selv i dag sagt, at en aftale for ham var noget vigtigt. Den skulle overholdes. Vi er fire ud af seks, der mener, at det her er en aftale. Og det forslag, der er fremsat, er et brud på en aftale. Hvis der skal være mening i det her, så sætter vi os ned og forhandler om det her og giver os den fornødne tid.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Det Enerkipolitiske Udvalg. Hvis

ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 70: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. (Maksimumsbeløb, grundkapital samt boliger til handicappede og demente).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 12/11 2003. Første behandling 20/11 2003. Betænkning 9/12 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 73: Forslag til lov om byfornyelse og udvikling af byer.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 13/11 2003. Første behandling 20/11 2003. Betænkning 9/12 2003).

Sammen med denne sag foretoges:

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 74: Forslag til lov om ændring af lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber, lov om individuel boligstøtte, lov om midlertidig regulering af boligforholdene og forskellige andre love. (Konsekvensændringer som følge af lov om byfornyelse og udvikling af byer). Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen). (Fremsat 13/11 2003. Første behandling 20/11 2003. Betænkning 9/12 2003).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen. Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Ulrik Kragh (V):

Vi havde under førstebehandlingen af disse lovforslag nogle gode diskussioner, og jeg er faktisk utrolig glad for, at vi får de her lovforslag igennem. Det er lovforslag, som giver en mulighed for, at vi kan udnytte ressourcerne i byfornyelsen optimalt. Det er lovforslag, der giver mulighed for, at ingeniørerne og arkitekterne og rådgiverne kan koncentrere sig om at lave byfornyelse og lave gode boligtekniske løsninger til de mennesker, som skal have byfornyset deres ejendom.

Det er forenklingsforslag, som på alle mulige måder gør det nemmere at lave byfornyelse. Når vi har det som det overordnede for de her lovforslag, så synes jeg, det er beskæmmende at se det betækningsbidrag, som er lavet af oppositionen, til de forslag, vi står med her.

Kl. 13.35

Oppositionen siger, at det er forslag, som vil give massive problemer i forhold til arbejdsløsheden. Det skriver de i deres betækningsforslag. Jeg er nødt til at sige, at det, der her sker, er, at vi går ind og laver en omprioritering af midler fra byfornyelse til investeringer i infrastruktur, hvor der også er arbejdspladser.

Samtidig med det går vi ind og laver en byfornyelsesreform, hvor vi ændrer støtten, således at niveauet for byfornyelse forventes at blive

det samme. Det vil sige, at der netto vil blive en øget beskæftigelse på det projekt, vi har med den her omprioritering.

Når vi så ser på det beløb, vi taler om, på den reduktion af byfornyelsen, som vi her har med at gøre, på 215 mio. kr., så er situationen den, at man overhovedet ikke forholder sig til, at regeringen i den samme periode med et bredt flertal i Folketinget sidste år har indgået en aftale, hvor der gennem de næste 4 år yderligere bliver investeret 1 mia. kr. i ungdomsboliger. Der bliver investeret 1 mia. kr. om året i private udlejningsboliger. Der bliver opført flere almene boliger, end der har været opført i ufattelig mange år. Der blev sidste år givet tilsagn om dobbelt så mange almene boliger, som der tidligere har været.

Derfor er det så hult, når man skal høre, at denne her effektivisering af byfornyelsesindsatsen vil være en katastrofe for beskæftigelsen. Det holder simpelt hen ikke.

Når vi så kigger på, hvad der ellers bliver sagt, så bliver der sagt, at lovforslagene slet og ret ligner dødsstødet for byfornyelsen. Så er man nødt til at spørge sig selv: Er situationen den, at alle de partier, som ikke er med i den her byfornyelsesreform, forventer, at de kommuner, hvor de har borgmesterposten, ikke i fremtiden vil søge ind på byfornyelsen? Nej, selvfølgelig vil de ikke stille sig uden for byfornyelsen.

Byfornyelsen vil foregå, lige så vel som den har gjort hele tiden. Det, der bare er pointen her, er, at den kan foregå mere enkelt, og den kan foregå, således at vi får mere for pengene, og det er da trods alt det, det gælder om, når man skal prioritere og få mest muligt ud af skattekronerne.

Endelig bliver der slået på, at disse her forslag skulle være et løftebrud. Der bliver jeg nødt til at sige: Vi har fra regeringspartierne og fra Venstres side en klippefast aftale med befolkningen om, at man skal vide, hvad det koster at bo i sin bolig. Derfor har vi indført skattestop for dem, der bor i ejerboliger, og derfor har vi lovet, at huslejelovgivningen og boligreguleringslovgivningen står ved magt, således at folk, så lang tid der ikke er balance på boligmarkedet, skal have en tryghed via lejelovgivningen, som den er, og via boligreguleringsloven, som den er, for, at man ikke ændrer i måden, huslejen kan reguleres på.

Denne her byfornyelsesreform har intet at gøre med, at vi skulle ændre i de vilkår. Og derfor er de her toner om løftebrud lige så hule som

det, at man ikke skulle gennemføre byfornyelse for fremtiden, og det er lige så hult, som at de 215 mio. kr., som vi skærer her, skulle have en katastrofal virkning på beskæftigelsen i forbindelse med boligbyggeriet. Derfor vil jeg alt i alt sige, at det her betækningsbidrag er udtryk for, ja, jeg er lige ved at sige politisk plat, men i hvert fald et udtryk for, at man ikke ser tingene i en helhed. Derfor har jeg nu valgt at sige min ærlige mening om det, og det glæder jeg mig til at vi kan tage en diskussion om.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg har foreløbig noteret tre korte bemærkninger: hr. Lars Kramer Mikkelsen, hr. Keld Albrechtsen og hr. Morten Homann.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det er jo interessant, at hr. Ulrik Kragh – eller var det partiet Venstre? – havde en klippefast aftale med befolkningen om, at der ikke ville ske forringelser, og at der heller ikke gør det med de her forslag.

For det første er det jo interessant at høre, at man har indgået en klippefast aftale med befolkningen. Jeg ved ikke helt, hvornår den skulle være indgået, om det var, dengang hr. Anders Fogh Rasmussen over for den samlede presse meddelte, at der ikke ville ske forringelser for lejerne. Er det den klippefaste aftale? Det må man jo sådan set sige der gør med den her aftale. Der begås i hvert fald et løftebrud af dimensioner over for de mennesker, som bor i byfornyelses-ejendomme, og som kommer til at være involveret i byfornyelse fremover. Er det en del af den klippefaste aftale, må man i hvert fald sige, at den så er brudt.

Men jeg vil godt benytte lejligheden til også at hive fat i det her med arbejdsløsheden, som er et element, som Venstre og Konservative tilsyneladende ikke dyrker voldsomt, heller ikke i forbindelse med byfornyelse. Der vil ikke forsvinde nogen job i forbindelse med nedskæringer på 215 mio. kr. i byfornyelse, fordi man regner med, at pengene investeres andre steder. Så der forsvinder ikke job i forbindelse med byfornyelsen.

Kl. 13.40

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har vurderet, at det her vil betyde en nedgang på omkring 1.800 job, formentlig flere. Og det kan godt være, man bare kan ryste på hovedet af det, når man er ung Venstrepolitiker, men jeg er sikker

på, at der er mange mennesker ude i dagens samfund, der ikke ryster på hovedet af det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Ulrik Kragh sluttede med at sige, at det var hans ærlige mening, han kom med. Det vil jeg i hvert fald ikke betvivle. Der skal en meget ærlig mening til at komme med et indlæg af den karakter, vil jeg sige. Det, der jo er hr. Ulrik Kraghs problem og årsagen til, at han skal op i det toneleje, som han følte sig nødsaget til, er jo, at det ikke er lykkedes ministeren undervejs i udvalgsbehandlingen på nogen måde at tilbagevise de oplysninger, som vi fra oppositionens side har fremlagt med hensyn til huslejeeffekten af de her lovforslag, huslejestigninger, der er i fuldstændig glasklar strid med de løfter, som regeringen har strøet om sig med til lejerne om, at der ikke ville blive huslejestigninger og indgreb i lejelovgivningen osv., osv.

Det var derfor, hr. Ulrik Kragh følte det nødvendigt med sådan en bandbulle her fra talerstolen imod oppositionen. Det er, fordi ministeren ikke har kunnet tilbagevise de oplysninger, vi kom med, de tal, vi lagde frem. Der er tale om et løftebrud, og det er pinligt. Det er det, der er sagen i sin enkelthed.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Jeg noterede mig også, at hr. Ulrik Kragh konstaterede, at man havde lavet en klippefast aftale med befolkningen. Og det anerkender jeg gerne. Jeg hører også til dem, der noterede mig, hvad der foregik op til sidste folketingsvalg, hvor der kom meget håndfaste løfter fra den nuværende statsminister om, hvad det var, man ikke ville gøre, at man ikke ville forringe lejernes vilkår.

Derfor kunne hr. Ulrik Kragh have været undskyldt under førstebehandlingen af de her lovforslag, hvor man stadig, hvis man tog ganske store skyklapper på, kunne påberåbe sig en vis uvidenhed om, hvad konsekvenserne af forslagene ville være. Men det skal siges til ministerens ros, at vi faktisk ganske fornuftigt under udvalgsbehandlingen har fået dokumenteret, hvad konsekvenserne af de her lovforslag vil være. Det vil være, at lejerne vetoret forsvinder, det vil være, at huslejerne stiger betydeligt, det vil være, at den hjælp, man får til at betale de stigende huslejer, bliver mindre. Og hvis det ikke er forringelser for lejerne, så må hr. Ulrik Kragh

komme herop og forklare, hvad forringelser så skal være.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg er nødt til at starte med at sige til hr. Ulrik Kragh, at det, regeringen her lægger frem, og som Venstre prøver at forsvare, er et klokkeklart løftebrud over for den danske befolkning.

Den 26. februar sagde statsministeren her i salen, at der ikke ville blive ændret på huslejereguleringen til ugunst for lejerne. Ser man på det, som ministeren selv har svaret på de spørgsmål, vi har stillet, f.eks. hvis vi tager en lejlighed på 80 m², som, efter ministerens eget eksempel, i dag er sat til 2.500 kr. før byfornyelse, så vil det efter det her forslag og med de retskrav, der måtte være, betyde en forhøjelse om måneden på 1.433 kr. Efter år et!

Så vil jeg godt sige, at jeg stikker en stor undskyldning, for jeg kom til ved førstebehandlingen at sige, at det her ungefær ville betyde omkring 1.000 kr. i forhøjelse. Det beklager jeg. Jeg havde slet ikke lagt nok på. Huslejen hos de lejere, som ikke ønsker den her byfornyelse, og som ikke har råd til den her byfornyelse, vil altså stige fra 2.500 kr. om måneden til 4.080 kr. om måneden. Det er da en forringelse og et klart løftebrud, jævnfør det, statsministeren har givet som svar.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Tak for bemærkningerne. Jeg synes, det er vigtigt, vi lige holder os for øje, at den renovering af lejeboligmassen, der foregår, er således fordelt, at 80 pct. foregår uden nogen form for statsstøtte, og 20 pct. foregår med støtte. Det synes jeg er væsentligt i forhold til, hvad er det for en problemstilling, vi diskuterer.

Når der så bliver sagt, at det er løftebrud – det er jo sådan set et gennemgående tema hos alle spørgerne – så er jeg nødt til at sige: Boligreguleringsloven er ikke ændret, og lejeloven er ikke ændret. De beskyttelser, der er i boligreguleringsloven, de beskyttelser, der er i lejeloven, står hundrede procent ved magt. Dermed er den beskyttelse af lejerne, som statsministeren lovede i valgkampen, fuldt ud opfyldt.

Kl. 13.45

At vi så har et særligt område inden for byfornyelsen, hvor der har været nogle andre aftaler, som vi nu går ind og ensretter med lejeloven og med boligreguleringsloven, således at der bliver

lige vilkår for dem, der modtager støtte, synes jeg kun er sund fornuft, for så får vi ensartet lovgivning i tingene, således at der ikke er forskellig behandling. Jeg synes faktisk, at der er god ræson i således at afbureaukratisere tingene.

Så skal det lyde, som om vi ikke har interesse i beskæftigelsen. Naturligvis har vi interesse i beskæftigelsen. Jeg har selv en uddannelse som bygningsingeniør, og man skal ikke tro andet, end at jeg også synes, det er interessant, at vi får noget byggeri i gang. Derfor fremhævede jeg de mange gode initiativer og tiltag, der er taget i forbindelse med den boligpakke, vi lavede sammen med oppositionen sidste år, hvor vi igangsætter en masse boligbyggeri. Boligbyggeriet er faktisk på nuværende tidspunkt større, end det har været siden slutningen af 1980'erne.

Jeg synes, det er hult, når man tænker på, hvor lille en del det er, vi går ind og laver en forenkling på, og så hvor stor larm og ballade det skal give. Og det er jo sådan, at der ikke er problemer i forhold til, hvad vi har lovet vælgerne.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg opfatter det, hr. Ulrik Kragh sagde, som om statsministeren havde sagt, at der ikke ville ske forringelser af lejeloven. Det kan jeg slet ikke mindes var den måde, statsministeren udtrykte sig på. Han udtrykte sig om lejerne og sagde, at lejerne trygt kunne stemme på Venstre, de ville ikke opleve forringelser.

Og hvad er det her? De lejere, der bor i byfornyesejendomme, er de ikke også lejere, som nu kommer til at opleve massive forringelser? De vil ikke længere have vetoret over for en byfornyesproces, som fremover kommer til at være en trussel mere end et tilbud.

Det er noget, som V, K og Dansk Folkeparti må forholde sig til. Byfornyelse vil fremover være en trussel og ikke et tilbud til lejerne. De har ikke nogen vetoret, de kommer til at opleve massive lejeforhøjelser stik modsat, hvad V og K lovede i valgkampen.

Så siger hr. Ulrik Kragh, at det kun er 20 pct. af ejendommene, der får statsstøtte til byfornyelse. Ja, men de 20 pct. af ejendommene er da også de ejendomme, der er i dårligst stand, som typisk også har de lejere, som er økonomisk dårligst stillede. Det vil da betyde, at det også er de lejere, vi rammer hårdest. Derfor er det også, der foregår her, så meget desto mere urimeligt, og det er ufatteligt, at Venstre ikke kan se det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lagde mærke til, at hr. Ulrik Kragh fuldstændig undveg det helt afgørende spørgsmål i den her diskussion, nemlig det spørgsmål, at ministeren ikke har været i stand til at tilbagevise de oplysninger, vi fremkom med under førstebehandlingen, om de massive huslejestigninger.

Tværtimod, som fru Lissa Mathiasen var inde på, har ministerens beregninger bekræftet, at det endog var værre end det, vi i oppositionen i første omgang havde regnet os frem til ved førstebehandlingen, nemlig 1.433 kr. om måneden i forringelse.

Jeg vil godt bede hr. Ulrik Kragh kommentere, om en forringelse på 1.433 kr. kan betragtes som en huslejestigning. Det vil jeg godt bede hr. Ulrik Kragh kommentere, for da statsministeren lovede, at der ikke skulle være forringelser for lejerne, så skal det åbenbart nu forstås sådan, at det bare ikke må gennemføres via selve lejeloven.

Hvis det gennemføres indirekte via andre love, så er det helt i orden, men det glemte man bare at sige til vælgerne. Man glemte bare at oplyse, at man havde den der undtagelsesklausul, så man godt kunne gennemføre huslejestigninger alligevel, bare man kunne snige det ind gennem en anden lov. Det er mildt sagt ikke opbygget at se på.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Jeg noterede mig, at det halmstrå, hr. Ulrik Kragh valgte at klamre sig til, er, at der ikke helt konkret i de lovforslag, vi forholder os til her, sker ændringer i lejeloven og boligreguleringsloven. Jeg vil inspirere hr. Ulrik Kragh til i hans næste indlæg at oplyse, at der heller ikke sker ændringer af færdselsloven eller statsskatteloven ved samme lejlighed. Det har sådan set ikke noget med sagen at gøre.

Kl. 13.50

Men der sker ændringer af byfornyelsesloven – ganske voldsomme ændringer af byfornyelsesloven – som kommer til at berøre en hel masse lejere i negativ retning. Der sker forringelser for lejerne, ved at de mister vetoret. Der sker forringelser for lejerne, ved at de kommer til at opleve voldsomme huslejestigninger og endnu mere voldsomme, end vi havde forestillet os, og at de oven i købet får mindre hjælp til at betale de høje huslejer.

Hvis ikke det er forringelser, så må hr. Ulrik Kragh komme herop og forklare, hvordan regeringen ellers kan stå ved sine klippefaste løfter over for den danske befolkning. For det vil jeg da give hr. Ulrik Kragh ret i. Der blev givet et klippefast løfte. Men med det her forslag bliver det klippefaste løfte sprængt i stumper og stykker, fordi der bliver klokkeklare forringelser for lejerne.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det lyder, som om vi er nødt til at spole lidt baglæns, så jeg vil godt spørge hr. Ulrik Kragh etapevis: Er vi enige om, at i den nuværende byfornyelseslov findes der et helt klart regelsæt, hvorefter huslejen skal beregnes? Det håber jeg vi er enige om. Sådan ser den i hvert fald ud i dag. Godt!

Med det forslag, der ligger her fra regeringen, siger man, at nu skal vi ikke bruge byfornyelseslovens beregningsgrundlag mere, nej, nu går vi over til et andet beregningsgrundlag, som er nyt i forhold til byfornyelsesloven. Nu går vi over og bruger noget, vi kender i lejelovssammenhæng, som intet har med det her at gøre.

Derfor er det skift fra én huslejeberegningss metode til en anden huslejeberegningss metode, og det var lige nøjagtig det, statsministeren klart sagde her i salen den 26. februar, at det vil ikke ske til ugunst for lejerne. Derfor er det, må jeg sige til hr. Ulrik Kragh, et klart løftebrud over for den danske befolkning, som kommer ud for at skulle igennem en byfornyelse.

Jeg håber, at jeg kan få bekræftet, at sådan ser den nuværende ordning og den kommende ordning ud.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Det er, som om det er gået spørgernes opmærksomhed forbi, at det, vi gør her, er at lave en ensretning af reglerne for byfornyelse med de regler, der gælder for lejeloven, og de regler, der gælder for boligreguleringsloven. I de situationer, hvor det kan have u hensigtsmæssigt store konsekvenser for lejerne, har kommunerne mulighed for at kunne gå ind og give en indfasingss støtte.

Endvidere er der i den lejelovgivning, som beskytter lejerne, som har været en del af det, vi har lovet vælgerne ikke at pille ved, en beskyttelse, således at hvis man har en stigning i sin

husleje på over 155 kr. pr. kvadratmeter, så har man ret til at kunne blive genhuset.

Det er en ret, der gælder for alle. Ikke kun for de 20 pct., der er under byfornyelsen, men for alle, der er under lejelovgivningen. Nu laver vi en ensretning af de ting. Det synes jeg egentlig der er god ræson i, og der er ikke nogen problemer i forhold til de løfter, vi har givet, når det er sådan, at man stadig væk har genhusningsforpligtelsen, og når det er sådan, at vi stadig væk giver mulighed for, at kommunerne kan lave indfasningsstøtte, og når der stadig væk er den situation, at det her er gældende for de 20 pct., hvor de 80 pct. under alle omstændigheder ville have lejelovgivningen og boligreguleringslovgivningen som beskyttelse, og den beskyttelse bliver nu gældende for alle.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Nu tager vi tredje og sidste omgang.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Tidligere var der tale om en forenkling. Forenklingen gik ud på, at man fjernede lejerets vetoret, man gav dem massive husleje forhøjelser, og man fjernede kommunernes mulighed for at gå ind og planlægge det her. Det var forenklingen.

Nu bruger man så ikke udtrykket forenkling, nu er det ensretning. Der må man jo sige, at det i øvrigt er et stærkt ord at bruge om måden, man behandler borgere på: ensretning. Det var noget, som var meget populært i Østeuropa, men jeg var sådan set lidt overrasket over at høre det i en ung Venstrepolitikers mund: ensretning.

Kl. 13.55

Jeg vil godt stille hr. Ulrik Kragh det spørgsmål, om han har en fornemmelse af, at lejerne oplever, at der er tale om en forenkling og i øvrigt også om noget, som vil føre til forbedringer for dem, som jeg også tror hr. Ulrik Kragh omtalte, når de ikke længere har vetoret i forbindelse med byfornyelse og de får massive leje-forhøjelser med denne her ensretning af lovgivningen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at hr. Ulrik Kragh ganske enkelt ikke vil svare på de konkrete spørgsmål, vi stiller, for jeg spurgte hr. Ulrik Kragh, om den forringelse på 1.433 kr. om måneden, som man kan læse ud af tallene, som vi har fået fra ministeren, kan betegnes som en huslejestigning, og om den

falder ind under det løfte, statsministeren gav, at der ikke måtte ske ændringer til ugunst for lejerne.

Eller betød det, statsministeren sagde, bare, at hvis man kunne finde en anden metode end lejelovgivningen til at gennemføre forringelsen, så måtte man alligevel godt gennemføre forringelser for lejerne? Det er jo den nye version af det borgerlige løfte til lejerne, nemlig at det ikke skulle forstås som en garanti mod forringelser. Det skulle bare forstås sådan, at disse forringelser skal gennemføres på en anden måde end gennem lejeloven.

Det er jo en fantastisk situation, vi står i, at man omfortolker et løfte på den måde. Jeg vil godt spørge, om nogen, der har hørt statsministerens udtalelser, overhovedet kunne få den opfattelse, at der var indbygget sådan en smutvej i det løfte, man gav.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Jeg tror, man kan nå langt ved at tage bind for øjnene og prøve at bruge andre ord om den virkelighed, vi diskuterer. Men for nu at skære helt ind til benet, når vi taler om forringelser for lejerne, og når den nuværende statsminister taler om de forringelser over for lejerne, som denne nuværende regering ikke ville sætte i værk: Kan hr. Ulrik Kragh så komme herop og oplyse, om det er en forringelse for lejerne, hvis man i dag har en vetoret, som man med lovforslaget mister?

Er det en forringelse eller en forbedring for lejerne, hvis man oplever højere huslejestigninger, end man gør med den nuværende lovgivning? Er det en forringelse eller en forbedring for lejerne, hvis man får mindre hjælp til at betale højere huslejer?

Jeg tror i virkeligheden, at det er et spørgsmål om, at vi bruger nogle forskellige ord om tingene, og hvis hr. Ulrik Kragh vil komme op og forklare, om de tre nævnte eksempler, altså en veto, der forsvinder, højere huslejestigninger og mindre hjælp til at betale den, i hr. Ulrik Kraghs øjne er forringelser eller forbedringer, så kan det være, vi kan nærme os en forståelse.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt starte med at takke hr. Ulrik Kragh for, at det nu trods alt blev erkendt også fra Venstre, at det er et andet huslejebegreb, der med det nye forslag skal anvendes fremover, i og

med at man går over til lejelovens beregningsmetoder. Godt. Det var altså det, statsministeren den 26. februar sagde ikke ville ske, hvis det blev til ugunst for lejerne. Godt.

Som det ligger i forslaget her, og hvis vi tager det eksempel, ministeriet selv har leveret til os i udvalget, så betalte man inden byfornyelse 2.500 kr. om måneden for en 80- m²-lejlighed og efter byfornyelsen lægger regeringen med dette forslag an til, at man skal betale 4.080 kr. om måneden, altså en forhøjelse på 1.433 kr. Så vil jeg gerne spørge hr. Ulrik Kragh, om hr. Ulrik Kragh ikke godt vil indrømme, at det må være til ugunst for lejerne, hvis man kommer til at skulle betale over 1.400 kr. mere om måneden, end man i forvejen skulle stige.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så får hr. Ulrik Kragh ordet, og så går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Fru Lissa Mathiasen og hr. Keld Albrechtsen stillede sådan set det samme spørgsmål angående en konkret lejlighed, der stiger fra 2.500 kr. til godt 4.000 kr. Dertil er der kun at sige, at hvis den lejlighed bliver renoveret, uden at der var byfornyelsesmidler i, og lejeloven og boligreguleringsloven gav mulighed for den huslejestigning, ja, så ville den blive gennemført.

Kl. 14.00

Det, vi gør nu, er, at vi går ind og siger, at de vedligeholdelser, der skal foregå efter byfornyelsesloven, bliver ensrettet de vilkår, der gælder efter lejeloven og boligreguleringsloven. Der sker altså en ligestilling og en ensretning.

Nu er jeg godt klar over, at hr. Lars Kramer Mikkelsen sådan generelt synes, at ensretning måske kunne være godt så mange steder som muligt, sådan lidt efter et socialistisk system, men jeg bliver nødt til at sige, at lejerne med byfornyelsesloven, som den bliver ændret nu, bliver ligestillet, uanset om det er efter huslejelovgivningen eller efter boligreguleringslovgivningen. Det synes vi ikke at der er noget som helst urimeligt i.

Jeg synes, sagt som en afsluttende bemærkning, at vi står i en situation, hvor det bliver til en storm i et glas vand. Der bliver råbt løftebrud, selv om de beskyttelser, der er af lejerne, bliver fastholdt i lejeloven og i boligreguleringsloven. Der bliver råbt, at det her er forfærdeligt for lejerne, selv om det kun er en støtte, der bli-

ver givet til 20 pct. af den 100 pct.s udførelse, der er af renovering generelt.

Derfor synes jeg, inden man puster sig yderligere op, at man skulle vurdere, om den byfornyelsesreform, som vi gennemfører her, kan nå det mål, at vi får mere for pengene, at vi får mere beskæftigelse og får mere renoveret for skattekroneerne. Så kan man være uenig i det niveau, vi lægger, men her har vi altså valgt at prioritere, således at der bliver brugt nogle penge på infrastruktur i stedet for på byfornyelse.

Alt i alt er det her noget, der skaber bedre byfornyelsesvilkår, det skaber almindelig beskyttelse af lejerne, ligesom det er angivet i lejelovgivningen, og det giver investering i infrastruktur. Alt i alt er det, der kommer til at foregå, faktisk ganske prisværdigt.

Lissa Mathiasen (S):

Det er måske lidt usædvanligt, at vi tager så stor debat under andenbehandlingen, men set i forhold til den første behandling, der var her den 20. november, og set i forhold til hvor omstændigt det her lovforslag er, finder vi, det er rimeligt også at tage en debat her under andenbehandlingen.

Det er rimeligt set i forhold til en reform af byfornyelsen, som har en størrelse, som denne har, hvor det er en total omlægning af byfornyelsen, som med det forløb, der har været, ser ud til fuldstændig at tromle hen over hovedet på ganske almindelige mennesker, som bor rundt omkring i landet. De har ikke haft skyggen af chance for at følge det her. Der har ikke været tid til på nogen måde at kunne reagere og finde ud af, hvad der er op og ned på det.

Måske er nogle også blevet lidt forvirrede på baggrund af den første behandling, der var. Der havde vi en vældig diskussion om, hvad det var for nogle huslejeændringer, der var i sigte. Den dag, den 20. november, bad ministeren så mindeligt om, at vi lod være med at diskutere huslejerne på det grundlag, vi havde, og bad os om til gengæld at tage debatten i udvalget. Det synes jeg var fint, for det betød også, at det fremover kunne være fælles tal og dermed et fælles udgangspunkt, vi kunne have for diskussionen om huslejerne. Det har vi så gjort, og dermed har vi også fælles tal i dag, som vi kan diskutere.

Men jeg er nødt til at sige, hvilket jeg også sagde ved førstebehandlingen, at jeg ikke synes, at vi skal nøjes med at have debatten under udvalgsarbejdet. Det her skal også kunne tåle at blive diskuteret for åben skærm, for det vedrør-

rer ganske almindelige mennesker landet over, som nu med det, der ligger her, fordi der er et flertal, der er parat til at støtte det, rent faktisk vil komme til at opleve en katastrofal situation, hvor vi må konstatere, at det måske ikke så meget er byfornyelse, men netop beboerfornyelse, som vi også har skrevet i vores betænkningsskizze, vi får ud af det.

Vi er i en situation, hvor vi med de tal, som ministeren selv har lagt frem, kan konstatere, at man får nogle huslejerforhøjelser alt afhængigt af, om man kan få en fuld indfasningsstøtte, men det har man jo ikke retskrav på, eller om man får en lidt mindre indfasningsstøtte.

Udgangspunktet for vores diskussion har været, at man går fra en husleje på 2.500 kr. om måneden for en 80-m²-lejlighed til at få en husleje på 4.100 kr., hvis der er fuld støtte, og en husleje på 4.500 kr., hvis der ikke er fuld støtte. De mennesker, der bor i de her ejendomme, i de her lejligheder, bør der nok ikke, fordi de synes, det er sjovt at bo i noget, der er dårligt. Det er mennesker, der ikke har råd til at bo i en dyr lejlighed. Hvad skal der ske med de mennesker? Er det en rimelig måde at behandle dem på?

Kl. 14.05

Så ved jeg godt, at det vil kunne siges, at der her er nogle mennesker, som kan få en erstatningsbolig. Gad vide, om de mennesker synes, det er sjovt, at man bare kan skalle og valte med deres liv, kan skalle og valte med, at man kan putte dem over i noget andet, der endnu ikke er byfornyset, men som er lige så ringe, og som typisk betyder, at der hverken er bad eller toilet eller andet inde i lejligheden, de kan gå i gården eller i kælderens. En standard, som ingen af os burde være glade for og tilfredse med i dag.

Jeg håber, at vi med debatten her i dag også kan få ministeren til at erkende:

Punkt 1: At her sker der, til trods for det statsministeren sagde den 26. februar, en ændring af det beregningsgrundlag, hvormed man skal beregne huslejen, når vi taler om byfornyelse; det vil sige et klokkeklart brud på det løfte, man afgav.

Punkt 2: At det kan betyde, som jeg sagde før – jeg beklager, jeg havde fået sat det for lavt, vi havde været for optimistiske – noget, der ligner 1.200-1.400 kr., som en enkelt familie skal betale mere om måneden i husleje, fordi regeringen vælger at lave den her reform.

Siges skal det måske også i denne sammenhæng, at man samtidig vælger at sige til udlejerne: I kan få lov til at få 15 pct. mere, I kan få lov

til at optage et lån, der kun skal løbe 20 år. Det vil sige, at det giver en 15. pct.s forringelse til lejerne, mens udlejerne altså får mulighed for at tjene flere penge. Så snart vi er oppe efter de 20 år, kan de fremover sidde og få fornøjelsen, for det er jo ikke kun det 21. og 22. år – nej, fremover har de retten til at opkræve den højere husleje på 15 pct.

Jeg håber, at ministeren i dag vil gå op og deltage i debatten, så det i hvert fald efter denne anden behandling står klart og tydeligt, at det her byfornyelsesforslag i så høj grad, som det overhovedet kan siges, vil komme til at være til ugunst for de mennesker, der ikke har en valgfrihed i forhold til, hvordan de bor, fordi de simpelt hen ikke har pengene til at kunne betale sig til at bo bedre.

Vi skal dybt beklage det, og derfor er det også med velberåd hu, at vi har skrevet det, vi har i vores betænkningsskizze. Vi er dybt, dybt bekymrede på en stor del af den danske befolkningens vegne, dvs. de 20 pct., som byfornyelsen typisk vedrører.

Det er jo ikke interessant at tale om det, der ikke vedrører byfornyelse. Så kan vi lige så godt blande så meget andet ind i det. Her har vi alene at gøre med byfornyelsesområdet og det, der bliver omfattet af byfornyelsesområdet. Vi skal dybt beklage, at regeringen vælger at lave en sådan reform.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Nu hører vi den sædvanlige pusten til bekymringen, hvilket er fuldstændig urimeligt i forhold til de lejere, der har en tryghed for, at deres huslejer ikke stiger, uden at de får et tilbud om genhusning, hvis det er sådan, at den stiger med mere end 155 kr. pr. kvadratmeter.

Når det er sådan, at Socialdemokraterne i den her situation går så hårdt til forslaget, er det så, fordi vetoretten i lejelovgivningen er for dårlig, ja, den er faktisk ikkeeksisterende? Er det, fordi mulighederne for at lave huslejestigninger er så voldsomme i lejelovgivningen, at man vil komme ud i den rene katastrofe? For så er det da mærkeligt, at Socialdemokraterne ikke i de 9 år, de sad i regering, havde interesse i at få det ensrettet med byfornyelsesreglerne. Det er da tankevækkende. Nu, når det bliver ensrettet den anden vej, er det pludselig vigtigt.

Så havde jeg i min ordførertale et spørgsmål til Socialdemokraterne, nemlig om de forventede, at de socialdemokratiske kommuner ikke vil

deltage i byfornyelsen, fordi det nu er blevet så dårligt, at det er helt umuligt.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

En stor del af kritikken af det her lovforslag har været møntet på beskæftigelsen. Den har været møntet på, at man nu inden for byggebranchen vil opleve et fald, fordi der bliver brugt færre penge på byfornyelse.

Jeg vil først lige minde om, at pengene er kanaliseret over til infrastrukturen, hvor jeg må formode at der også skal folk til for at bygge den.

Kl. 14.10

Jeg vil gerne spørge Socialdemokratiets ordfører, om fru Lissa Mathiasen kan bekræfte, at der med den nuværende regering bliver bygget flere tusind boliger ekstra hvert eneste år i forhold til under den tidligere regering, og kan bekræfte, at der i den forbindelse skal bruges mange hænder. Jeg vil gerne høre Socialdemokratiets melding i forhold til det store boligbyggeri, især af almene boliger, hvorvidt den stigning er sket under den tidligere regering eller under den nuværende regering.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt starte med at sige til fru Inge-Lene Ebdrup: Vi glæder os faktisk meget over, at der bliver bygget mere. Det gør vi, fordi det var en væsentlig grund til, at vi under den socialdemokratiske ledede regering gjorde så meget ud af at få grundkapitalen sat ned. Vi glæder os meget over, at vi fik den aftale igennem med Kommunernes Landsforening. Samtidig fik man fra kommunal side en lånemulighed til at bygge. Disse ting har været medvirkende til, at vi rent faktisk har set en væsentlig stigning i byggeriet.

Det er godt, men det er jo ikke godt nok, når det skal ske på bekostning af det bestående. Hvilken glæde har de mennesker, der bor uden bad og toilet, de mennesker, der bor uden ordentlige varmeinstallationer, af, at der bliver bygget nyt, når de stadig væk bor lige dårligt? Derfor synes vi ikke, og det har vi sagt klart fra starten af, at det skal være på bekostning af dem, der bor i det, der trænger til at blive byfornyset.

Så vil jeg godt sige til hr. Ulrik Kragh, at jeg tror da, at der selvfølgelig er socialdemokratiske kommuner, der vil deltage, men der er da også socialdemokratiske kommuner, der er nødt til at kigge på økonomien. Men det, der måske er

endnu mere interessant, er ikke bare socialdemokratiske kommuner, men kommunerne generelt, der bliver frataget deres værktøj til at kunne gribe ind, så vi får nogle ordentlige områdefornyelser m.v. Det er det, der ligger i det forslag her.

Så kan jeg ikke forstå, at hr. Ulrik Kragh mener, at man med rimelighed kan sammenligne det, der sker under lejeloven, med det, der sker under en byfornyleslov. Her har vi at gøre med noget, som er meget tunge renoveringsopgaver. Det kan vi også se af det, der er sket igennem de seneste 20 år. Det er typisk meget tunge renoveringsopgaver, og det vil sige, at det giver en anden udgift, end når man tager nogle mindre tunge renoveringsopgaver.

Derfor koster det så meget mere for det enkelte menneske rent menneskeligt, hvis man pludselig skal flytte. Derfor er det så meget værre for et menneske pludselig at skulle stå i en situation og sige: Nu skal jeg ud her, nu bliver min usikkerhed det større, hvor mon jeg skal hen? Og så glemmer hr. Ulrik Kragh lige at fortælle, hvad sikkerheden er, hvis man får under 155 kr. i forhøjelse? Der er ingen, for der er ikke mere et retskrav på boligindfasningsstøtte dér.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Nu forsøger fru Lissa Mathiasen at få det til at lyde, som om boliger uden bad og installationer er uinteressante. Det er jo ingenlunde tilfældet. Det er også noget, som vi ønsker der skal gøres noget ved, og det er jo netop derfor, at vi prøver, om vi kan få noget mere ud af de penge, der bruges på dette område.

Men jeg var glad for, at fru Lissa Mathiasen nu slog fast, at de socialdemokratiske kommuner vil være med i byfornyelsen. Derfor er jeg bare nødt til at spørge fru Lissa Mathiasen, som jeg går ud fra har været medforfatter til det betænkingsbidrag, der ligger her: Hvordan kan man sige, at lovforslaget slet og ret ligner dødsstødet for byfornyelsen – dødsstødet for byfornyelsen! – når det er sådan, at man til trods for de her ændringer forventer, at de socialdemokratiske borgmestre alligevel vil deltage? Jeg synes, det er hul tale.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Der er noget i den her debat, som jeg synes forvrænger proportionerne.

I denne debat fremstår det, som om der nu ikke mere bliver byfornyset. I den henseende vil jeg gerne minde om, at 80 pct. af den byfornyelse, der sker, sker uden for det, vi diskuterer nu. Det vil altså sige, at 80 pct. sker uden offentlig støtte, og det vil selvfølgelig også ske fremover. De resterende omkring 20 pct. byfornyelse, som vi taler om, vil også komme fremover, ganske vist under nogle ændrede forhold i forhold til den måde, vi kender den i dag. Men samlet set vil den smule nedgang, der måske vil være i byfornyelsen, være meget, meget lille i forhold til det kæmpestore nybyggeri, vi oplever.

Kl. 14.15

Nu står Socialdemokratiets ordfører på talerstolen og siger, at man ikke vil bygge flere nye boliger, hvis det er til skade for dem, der nu bor uden køkken og bad.

Jeg vil gerne have Socialdemokratiets kommentarer til den forvrængning, der er af debatten. Der bliver bygget boliger for mange milliarder kroner hvert eneste år, 3-4 mia. kr., medens den besparelse, vi taler om på byfornyelsen, er 215 mio. kr. Jeg vil gerne bare høre, hvordan de forhold kan forvrænges så voldsomt.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg er lige ved at sige, jeg mener det selvfølgelig ikke, og det gør vi ikke fra Socialdemokraternes side, at var det alene besparelsen, man her lavede, så havde det næsten været til at leve med, for så kunne man hurtigt – forhåbentlig inden længe med en anden regering og et andet flertal herinde – have hævet rammerne igen, og så var der ikke sket så mange ulykker.

Ulykken her, der er den helt store og katastrofale, er reformen, den totale ændring af byfornyelsen fra det, den er i dag, og som den har været siden 1982, de grundlæggende principper, og så til det, man nu ønsker at lægge den over til, hvor man ønsker at fratage lejerne deres rettigheder, og man samtidig siger, at så kan de oven i hatten få lov til at betale lidt mere.

Derfor betragter jeg også det her som et dødsstød til et løft af en boligsocial opgave, som jeg mener er en samfundsopgave, og som jeg har glædet mig over, at vi igennem årene har kunnet finde et flertal, der har været enige om at ville være med til at sikre. Jeg kan ikke lade være med at sige, at udgangspunktet også sidste år ved boligaftalen var at få øget vores boligbestand. Godt, det gør vi bl.a. ved at få mere nybyggeri. Men vi øger jo ikke boligbestanden,

hvis vi samtidig fjerner noget af det bestående. Vi øger ikke vores boligbestand til noget, vi kan være bekendt, hvis vi samtidig lader noget forfalde, og det er det, det drejer sig om.

Hvis ikke det her bliver byfornyset, så har vi altså nogle områder i vores land, som vil være sorte huller, som man ikke kan være bekendt i et velfærdssamfund. Og det er netop med hensyn til løftet af den boligsociale opgave jeg er bekymret.

Det, der stadig væk for mig i dag har været det helt afgørende, er at få det så klart slået fast, at med det her forslag har vi nu ministerens egne svar på, at det kommer til at betyde katastrofale huslejeforhøjelser for lejerne. Hver evig eneste gang, der er en ejendom, der skal byfornys, så er det lejerne, der kommer til at betale prisen for det, regeringen og et flertal her gør.

Jeg håber, at lejerne landet over er klar over, at alt, hvad regeringen har sagt, hvad statsministeren har sagt, kan man ikke stole på. Klart løftebrud.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Se, nu gik der lige pludselig en prås op for mig. Socialdemokratiets ordfører siger, at det her får katastrofale følger for lejerne, og fru Lissa Mathiasen håber, at lejerne i Danmark nu kan se, hvad det er, regeringen gør.

Jo, det, der nu sker, er, at det, de 80 pct. af lejerne, som er blevet byfornyset med den almindelige lejelov, har oplevet, er det, Socialdemokraterne kalder for fuldstændig katastrofalt.

Det, der undrer mig, er, hvorfor man ikke gjorde noget ved det, da man havde regeringsmagten, hvorfor har den her ordning for 80 pct.s vedkommende også fungeret under den tidligere regering?

I en rapport om byfornyelsen fra 1999 bliver det slået fast, at 80 pct. af byfornyelsen sker efter den nugældende lejelov, altså efter de meget katastrofale regler, som Socialdemokratiets ordfører her kalder dem.

Jeg synes, at den ændring, vi laver nu, er god, vi får mere for pengene, og samtidig sikrer vi endda, at de 20 pct., som stadig væk vil blive byfornyset efter de regler, vi snakker om her, trods alt vil få bedre vilkår end de 80 pct., der bliver byfornyset efter den almindelige lejelov.

Jeg kan ikke rigtig forstå det katastrofale, men jeg vil gerne vide, hvorfor Socialdemokraterne lige pludselig synes, det er katastrofal, når man

ikke gjorde noget ved det under hele den socialdemokratiske regeringsperiode.

Kl. 14.20

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Det var netop fru Lissa Mathiasens ordvalg, katastrofale ulykker for lejerne, der fik mig på banen en gang til, for jeg synes, det er tankevækkende, at Socialdemokraterne igennem 9 år i regering på intet tidspunkt følte et behov for at rette op på de katastrofale ulykker, det kunne få for lejerne.

Det, der sker nu – det ved fru Lissa Mathiasen jo godt – er, at vi laver en ligestilling af lejerne, således at vi får mest muligt for byfornyelsespengene.

Jeg er nødt til at spørge fru Lissa Mathiasen, om Socialdemokraterne ikke er interesseret i at få mest muligt ud af byfornyelsespengene? Er Socialdemokraterne ikke interesseret i at få en afbureaukratisering af det her meget, meget komplicerede system, som holder ingeniører og arkitekter og rådgivere i gang i stedet for at være til gavn for lejerne? Det synes jeg måske nok at fru Lissa Mathiasen skulle overveje indholdet af og mulighederne for, og Socialdemokraterne skulle overveje mulighederne i stedet for at fokusere på at gøre lejere unødvendigt utrygge.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så får fru Lissa Mathiasen ordet, og derefter går vi videre i ordførerrækken. Næste ordfører er hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Man kan jo altid spørge, om det er rimeligt, om formanden skulle have grebet ind, men den diskussion skal jeg ikke tage.

Men man kan spørge, om det er rimeligt, at man lige pludselig begynder at blande lejeloven som sådan ind i debatten. Her taler vi om byfornyelsesloven, og hr. Ulrik Kragh og fru Inge-Lene Ebdrup bliver ved med at tale om lejelov og spørger, om det er urimeligt. Jamen det, der er foregået under den nuværende lejelov, er langt, langt lettere ting. Når vi taler byfornyelse, så har vi i hvert fald tidligere altid været enige om, at her taler vi om tung byfornyelse, det vil sige der, hvor der er de store installationsmangler.

Da vi i 1982 fik vedtaget det her forslag, så var årsagen, at man her havde at gøre med ting,

der var så store og så tunge – så kan man altid spørge, om udlejerne har svigtet deres opgave undervejs – med så store, tunge installationsmangler, at der var behov for, at vi gik ind fra det offentlige. Vi ønsker et boligsocialt løft; vi ønsker, at de lejere skal komme til at bo bedre; vi ønsker, at vi har et velfærdssamfund, hvor også vores boligstandard rent faktisk er bedre.

Så lad os – som den sidste bemærkning kan jeg forstå – meget firkantet få slået fast her, at ét er lejeloven, hvor vi taler om helt andre forbedringsarbejder, helt andre ting. Og den prøver man i dag at blande ind fra de to Venstrefolks side.

Der, hvor jeg ser sammenblandingen, er, at nu prøver Venstre fremover at blande det sammen og sige: Det er sådan set lige meget, om det er noget meget alvorligt, man skal have lavet om, eller om det måske bare er nogle vinduer, der skal skiftes. Det gør ikke noget, at lejerne i de her situationer kommer til at betale det mere.

Jo større en renovering er, jo mere koster det, og i og med man lægger et større læs over på lejeren, jo mere katastrofalt er det. Derfor kan det blive dødsstødet for de her lejere. Jeg synes, det er alvorligt, at en 80 m² lejlighed kan stige fra 2.500 kr. om måneden før byfornyelse til over 4.000 kr. om måneden. Dybt, dybt bekymrende, og det burde bekymre selv Venstrefolk.

Keld Albrechtsen (EL):

Det, der burde bekymre regeringspartiernes ordførere, er, at nu står den borgerlige VK-regering i samme situation, som daværende statsminister hr. Poul Nyrup Rasmussen stod i efter den famøse debat om efterlønnen, nemlig står med en sag, hvor man har givet nogle løfter, som man bagefter er ude af stand til at forklare, at man efterfølgende bryder.

Det synes jeg burde give stof til eftertanke, men i stedet for giver det kun anledning til i stribevis af bortforklaringer, bl.a. har man nu opfundet det princip fra Venstres side, at hvis man bare gennemfører forringelserne på en teknisk set anderledes måde end gennem lejeloven, så må man godt gennemføre forringelser for lejerne, selv om man har givet et glasklart løfte om, at man ikke ville gøre det. Men bare man finder en anden overskrift på lovforslaget, så kan man godt gennemføre sådanne forringelser, sådanne huslejestigninger.

Kl. 14.25

Da det tilsyneladende ikke gør noget som helst indtryk på regeringspartiernes ordførere,

så er det vigtigt nu for os i oppositionen i hvert fald at få en saglig orientering ud til befolkningen om, hvad det er, der sker.

Jeg er nemlig ganske sikker på, at det vil rejse mange spørgsmål rundtomkring, hvordan det kan gå til, at man fik et løfte om, at man ikke ville blive udsat for forringelser, hvorefter man får en massiv huslejestigning lige i ansigtet. Det vil blive svært for mange mennesker at forstå, og jeg er ikke tvivl om, at ministeren vil blive stillet til regnskab for det på et senere tidspunkt, om ikke før så i hvert fald på valgdagen. Men det er jo den vej, han så kører. Det har han åbenbart valgt, at sådan skal det være, og så må det være på den måde, diskussionen kommer til at foregå.

Så har jeg et andet spørgsmål til ministeren, som ikke vedrører huslejestigningerne, men som vedrører, at man jo også i den her byfornyelseslov fratager kommunerne de redskaber, de har til at gå ind og styre byfornyelsen på en fornuftig måde.

Det gør man endda i en situation, hvor borgmester Søren Pind i København i TV Lorry den 4. december efterlyste at få yderligere magtbeføjelser til kommunen, fordi man har haft en situation i København, som jeg håber ministeren er opmærksom på, hvor forsømmelige ejere ikke har villet udarbejde de byfornyelsesprojekter, som var en forudsætning for, at byfornyelsen kunne komme i gang, og hvor der altså står nogle beboere i en fortvivlet situation.

Der har Søren Pind gjort opmærksom på, at han som borgmester i København og Københavns Kommune ikke kan løse lejernes problemer, fordi man simpelt hen ikke har de bestemmelser i byfornyelsesloven, som er stærke nok. Råde over-bestemmelsen i byfornyelsen er ikke stærk nok til at løse det problem, at der sidder en ejer af en ejendom, som for længst skulle have lavet et byfornyelsesforslag, men som bare lader være. Det kan kommunen ikke gøre noget ved, og så sidder lejerne jo i en fortvivlet situation.

Den eneste sanktionsmulighed kommunen i realiteten har, er at fjerne selve byfornyelsesprojektet, og det var jo ikke ligefrem meningen med byfornyelsen. Det går jeg ud fra at ministeren er enig i.

Hvad sker der så i en situation, hvor borgmester Søren Pind gør opmærksom på, at der er behov for flere beføjelser til kommunen? Der sker det, at ministeren er i færd med at gennemføre et forslag, der fratager kommunen den sidste rest

af beføjelser, som de dog havde tilbage, selv om de ikke var tilstrækkelige.

Det virker altså som om, der er total forvirring i de borgerlige rækker. Så vidt jeg ved, er borgmester Søren Pind partifælle til de ordførere, der her i Folketingssalen i dag har fremført det mest energiske forsvar for den lovgivning, der her er til debat.

Jeg vil godt spørge ministeren, om han ikke vil tage et møde med borgmester Pind og finde ud af, hvad der kan gøres for at hjælpe borgmesteren og Københavns Kommune i den fortvivlede situation, de står i, hvor nogle beboere er bragt ud i en helt fortvivlende situation på grund af råd og svamp og skimmel og alt muligt i deres lejlighed, og der sker ingenting, fordi ejeren ikke vil forelægge et projekt, og man kan ikke gøre noget ved det.

Det eneste, de hører fra Folketinget i det kvarter, er, at ministeren har tænkt sig at svække reglerne yderligere, således at man i hvert fald er sikker på, at i fremtiden kan man absolut intet gøre for at få gennemført en sådan byfornyelse. Så er kommunen helt uden magtmidler, så har man ikke engang råde over-bestemmelserne tilbage.

Så det her er ikke alene et spørgsmål om løftebrud og huslejestigninger på trods af statsministerens udtalelser og løfter både under valgkampen og i Folketingssalen efterfølgende, men der er også tale om, at man nægter at række en hjælpende hånd til sine egne partifæller, der står i problemer til halsen ude i kommunerne, og som jo ved, hvad problemerne går ud på, som ved, hvor skoen trykker, og som derfor stiller nogle helt modsatrettede ønsker til lovgivningen.

Det er, som om man slet ikke har snakket med dem, som om man slet ikke har lyttet til noget som helst i den her debat. Jeg ved ikke, om ministeren overhovedet har kendskab til de sager, der foregår i København, men det er jo dem, der præger byfornyelsen.

Kl. 14.30

Det er så sandelig rigtigt, at der har været problemer allerede med den nuværende lovgivning. Men at det så skulle kunne løses ved at gøre den nuværende lovgivning endnu dårligere, end den er i forvejen, er dog et mærkværdigt synspunkt, som man skal være ordfører for Venstre for at kunne fremføre med stor vægt.

Vi må fra Enhedslistens side konkludere, at dette her lovforslag er et gennemgribende makværk. Det bygger på beregninger, som viste sig ikke at holde stik, for ministeren og ordførerne

stod jo her under førstebehandlingen og bortforklarede huslejevirkningerne og de tal, vi lagde frem, og som endda efterfølgende viste sig at være en underdrivelse. De var ikke engang så store, som det viste sig at de var, da ministeren så kom med beregningerne. Og det havde man altså ikke gennemtænkt, da man fremsatte forslaget, for vi fik at vide under førstebehandlingen, at det var os, der så spøgelse ved højlys dag.

Men da det så viste sig, at det ikke var tilfældet, at det desværre var rigtigt, hvad vi sagde, at det endda var endnu værre, end vi havde sagt, hvilken konklusion drager regeringen så? Drager den så denne konklusion: Jamen vi tog fejl, vi må erkende, at det, vi sagde under førstebehandlingen, nemlig at det her ikke var så slemt, viste sig at være forkert, vi tog fejl. Det kan man jo komme til. Det vil jeg ikke engang bebrejde ministeren. Han kan jo have været i god tro under førstebehandlingen. Ja, det vil jeg endda tro at han var.

Men hvad sker der så, da han ser i øjnene, at det, han sagde under førstebehandlingen, at det, hans ordfører sagde under førstebehandlingen, ikke holder stik? Så kører han bare videre – så kører man bare videre.

Det er sådan en underlig måde at håndtere en debat på. Ministeren ville jo aldrig blive bebrejdet fra vores side, hvis han efterfølgende kom og sagde: Det er rigtigt. Tallene viser, at bekymringen hos oppositionen er berettiget. Lad os sætte os ned og forhandle om, hvordan vi kan rette op på den situation og give beboerne en garanti for, at det her ikke skal være forringelser, sådan at vi også kan opfylde de løfter, som statsministeren har givet. Men det var ikke det, der skete. Tværtimod tromler man bare videre.

Selv om borgmester Søren Pind råber om hjælp til Københavns Kommune for at få nogle befojelser, så man kan styre byfornyelsen bare en lille smule og undgå, at beboerne skal sidde i fugtramte lejligheder i måned efter måned, uden at nogen kan gøre noget som helst, fordi der er udlejere, der er fuldstændig skrupeløse og samvittighedsløse, hvad sker der så fra regeringens side? Ja, der sker det, at man propper ørerne fulde af vat og håber, at lyden uden for murene aldrig nogen sinde når herind. Men det gør den. På et eller andet tidspunkt gør den, om ikke andet så i forbindelse med næste folketingsvalg.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Nu er det jo opløftende at høre en lang og intensiv tale fra hr. Keld Albrechtsen, der har lyttet til hr. Søren Pind. Nu mangler vi bare, at hr. Keld Albrechtsen også begynder at føre noget af den politik, hr. Søren Pind ellers normalt står for.

Årsagen til, at jeg bad om en kort bemærkning, var, at det lyder på hr. Keld Albrechtsen, som om dette her byfornyelsesreformforslag skulle være det, der nu gjorde, at man for fremtiden bare kunne lade sundhedsskadelige boliger flyde, at man bare kunne lade være med at gøre noget ved det, og som om man ikke havde nogen mulighed for på nogen måde at gribe ind over for sundhedsskadelige boliger.

Det er jo ikke rigtigt. Vi har netop, fordi vi fratager kommunen nogle værktøjer, sat yderligere fokus på det, man kalder kondemnering af boliger, som er sundhedsskadelige, således at kommunen har mulighed for at gribe ind, hvis boligene er sundhedsskadelige.

Så den utryghed, som Enhedslisten her forsøger på at kaste ind hos lejerne, er lige så forkert som alt det, vi ellers har hørt hele dagen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu kan jeg give hr. Ulrik Kragh det løfte, at jeg ingen planer har om i almindelighed at prøve på at fremføre den politik, som Søren Pind står for. Men derfor kan Søren Pind jo godt i en konkret sag have fat i noget rigtigt. Den anerkendelse skal manden jo da have, også selv om han er Venstreborgmester.

Jeg vil godt spørge hr. Ulrik Kragh: Har hr. Ulrik Kragh nøje gennemlæst det høringssvar, som er kommet fra Københavns Kommune, og som jo lægger vægt på de problemer, der er i lovforslaget? Har man gjort det? Det kommer jeg i tvivl om, når jeg hører hr. Ulrik Kraghs bemærkninger.

Kl. 14.35

Så vil jeg godt spørge: Tror hr. Ulrik Kragh, at det, beboerne, der bor i en ejendom, som for længst skulle have været byfornyset, er interesseret i, er at få den kondemneret og revet ned? Er det løsningen på boligproblemet, at en ejer bare skal have lov til at lade det hele køre i sæk, i årevis lade være med at vedligeholde, og når det så bliver nødvendigt at gribe ind med byfornyelse, så bare lade være med at udarbejde et byfornyelsesprojekt, og at myndighederne bare må sidde og kigge på? Det er jo det, Søren Pind gør

opmærksom på er helt urimeligt. Og så til slut ender det med, at hr. Ulrik Kragh får revet ejendommen ned. Og beboerne, ja, de kan sejle deres egen sø.

Er det virkelig meningen, at vi skal løse problemerne på den måde? Jeg forstod, at hr. Ulrik Kraghs svar på alle problemerne var at kondemner alle ejendomme og så rive dem ned.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Hr. Keld Albrechtsen laver jo den fejltolkning, at byfornyelsen er standset ved det, at vi har lavet en byfornyelsesreform. Det er vi uenige om. Hr. Keld Albrechtsen tror ikke på, at der kommer til at ske nogen byfornyelse. Fru Lissa Mathiasen erkendte tidligere på dagen, at de socialdemokratiske borgmestre nok trods alt ville fortsætte med at forsøge på at få lavet byfornyelse.

Der var bare lige det særlige vilkår, at hr. Keld Albrechtsen i sin ordførertale valgte at sige, at det her var ensbetydende med, at lejere, der boede i sundhedsskadelige lejligheder, kunne få lov at sejle deres egen sø. Og der var det bare, at jeg ganske stillfærdigt i min korte bemærkning før gjorde hr. Keld Albrechtsen opmærksom på, at der til den slags problemer er andre værktøjer, og de værktøjer skal naturligvis bruges. Men jeg forventer da også, at den almindelige byfornyelse vil gøre, at der ikke bliver lejligheder, der kommer ned på det niveau.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan forstå, at hr. Ulrik Kragh, når det kommer til stykket, ikke er så helt stolt ved den der løsning, der hedder kondemnering og nedrivning, at det måske ikke ligefrem er vejen frem, når vi snakker byfornyelse. Det betragter jeg som en trods alt lidt positiv indrømmelse fra hr. Ulrik Kraghs side.

Men så vil jeg godt vende tilbage til i det mindste et af de ubesvarede spørgsmål, som jeg har stillet, nemlig: Når vi nu kan iagttage i Københavns Kommune, at der er ejere, der først gennem en lang årrække misligholder deres ejendom, og derefter skal indgå i et byfornyelsesprojekt, fordi der skal rettes op på ejendommen, og så derefter bare lader være med at udarbejde byfornyelsesprojektet og på den måde er i stand til at sabotere det hele, ville det så i det mindste ikke være rimeligt, om der var redskaber til at gribe ind over for de udlejere? Det er bare det, jeg efterlyser.

Jeg kan forstå, at hr. Ulrik Kragh mener, at det ikke vil være rimeligt, at der kan gribes ind. En udlejer skal have lov til først i flere år at misligholde sin ejendom – det er rent faktisk det, der er sket – ved ikke at bruge lejernes vedligeholdelseshuslejbetalning til det, den er bestemt til, nemlig vedligeholdelse, men til alt muligt andet, og derefter nægte at udføre, eller i hvert fald i praksis undlade at udføre et byfornyelsesprojekt. Det må åbenbart være meningen, at den slendrian skal have lov til at fortsætte, endda i hurtigere tempo, fordi de beføjelser, kommunerne trods alt havde, også bliver frataget dem.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Så er det hr. Morten Homann som ordfører.

Morten Homann (SF):

Det her forslag til byfornyelsesreform ligger jo fint i forlængelse af regeringens politik, som har været realiseret siden regeringens tiltræden for 2 år siden, hvor man bid for bid har skåret byfornyelsen ned, til den nu er på et niveau, der ligger et sted mellem en tredjedel og en fjerdedel af, hvad den var for bare 2 år siden.

Det er jo en skam for de mange hundred tusind mennesker, som bor i ejendomme, bor i boliger, som trænger til byfornyelse, som måske ikke har køkken eller bad, som måske ikke har centralvarme eller mange andre af de fornødenheder, der skal til, for at man kan sige, at man har en tidssvarende bolig. Der er ikke meget hjælp at hente for dem hos regeringen.

Hvis man så ser på det konkrete lovforslag, som det er lagt frem, så har vi været inde omkring nogle af problemerne. Men jeg synes sådan set, at jeg vil sige hr. Ulrik Kragh tak for at have slået nogle ting meget klart fast i denne her debat. For det første, at der ligger et klippefast løfte, en klippefast aftale mellem den nuværende regering, repræsenteret ved statsministeren, og befolkningen om, at der ikke må ske forringelser for lejerne.

For det andet har man altså lige så klippefast sprængt denne aftale, dette løfte til atomer med den her byfornyelsesreform, for der er soleklare forringelser for lejerne. Der kan have været enkelte, der har været i tvivl under førstebehandlingen, fordi de ikke havde fået læst alle høringssvarene, men efter udvalgsbehandlingen, hvor det lykkedes at få nogle i øvrigt udmærkede svar fra ministeren, som dokumenterer i mange detaljer, hvad der kommer ud af det her forslag, er der ikke mange, som kan være i tvivl.

Så har de i hvert fald ikke læst de bilag, som kom frem under udvalgsarbejdet.

Kl. 14.40

Der sker det, at lejernes indflydelse forsvinder, at de mister den vetoret, de har i dag, over for forringelser. Der sker det, at huslejen bliver endog ganske meget højere, end den ville være under den eksisterende byfornylseslov. Og der sker det, at de redskaber, man har til trods alt at få lidt hjælp til at betale den høje husleje, bliver forringede. Tre soleklare forringelser i rap, som hver for sig fuldstændig dementerer statsministerens løfte til befolkningen forud for folketingsvalget, sådan som det også er blevet bekræftet flere gange siden.

Det er det, der er realiteten. Vi har en byfornylseslov, som skruer yderligere ned for byfornylsen, og som forringer lejernes vilkår, og som jeg også vil påpege her til sidst, gør det helt umuligt for kommuner at gribe ind i de tilfælde, hvor man har en udlejer, som bare lader stå til over for forringelserne.

Så på den baggrund er det vel næppe en overraskelse, at SF kommer frem til den konklusion, at vi vil stemme imod det her forslag, og at vi med ængstelse vil se frem til, hvad det bliver til af konsekvenser for de mange lejere, som vil kunne komme i klemme med den her lov.

Så vil jeg til sidst blot stilfærdigt ærgre mig lidt over, at de to partier, der sammen med regeringen gør den her lovændring mulig, nemlig Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, ikke har følt sig kaldet til at gøre det klart for den undrende befolkning, hvorfor det her var en nødvendighed.

Jeg synes helt ærligt, at man burde have et krav på en forklaring på, hvorfor der skulle gennemføres så store forringelser, ikke bare nedskæringer på byfornylsen, men altså også forringelser af lejernes rettigheder, højere huslejer og mindre hjælp til at betale huslejen med. Men den forklaring må de mange hundred tusind lejere, som er i klemme, vente på til en anden lejlighed.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Vi har jo næsten fået en førstebehandling mere af byfornylsesforslaget. Jeg vil godt komme med et par enkelte bemærkninger og understrege, at den permanente lejestigning efter byfornylse fuldstændig vil svare til den lejestigning, som lejere i private udlejningsejendomme oplever, når der forbedres efter lejelovens almindeli-

ge regler. Det er jo, når man hører debatten, som om det ikke er det, der er fakta.

Så vil jeg også godt sige til hr. Keld Albrechtsen, at hvis vi tager en generel mulighed for at gennemføre tvang, så vil det jo svække kommunens forhandlingsposition. Hvis kommunen anvender tvangsmæssige indgreb, vil ejerne have krav på erstatning for et eventuelt tab som følge af indgreb af ekspropriationslignende karakter.

Det vil altså sige, at ejere, der forholder sig passive, dermed vil få en bedre offentlig støtte end ejere, som indgår i en forhandling, og forslaget vil derfor grundlæggende udformes som et tilbud.

Jeg vil også godt sige, at man jo næsten kunne forstå på hr. Keld Albrechtsen, at det var umuligt for kommunalbestyrelsen i alle tilfælde, men det er jo sådan, at kommunalbestyrelsen i tilfælde af sundheds- eller brandfare kan træffe en beslutning om kondemnering. Kommunalbestyrelsen kan som hidtil nedlægge forbud mod beboelse, men derimod ikke give ejeren påbud om at afhjælpe kondemneringen eller kondemnable forhold.

Og så hele den diskussion omkring huslejevirkningerne og alle de tabeller. Jeg modsiger ikke de oplysninger, der er kommet fra fru Lissa Mathiasen. Jeg må bare henvise til det bilag 8, der er optrykt bag på betænkningen, hvor man kan se, hvad en huslejestigning ved en forbedringsinvestering på 250.000 kr. giver i det enkelte år. Men det er klart, at hvis man kan fremvise endnu større ændringer, endnu større forbedringsinvesteringer på f.eks. 350.000 kr. eller lignende på en lejlighed, ja, så kommer man jo længere op i husleje.

Og så til spørgsmålet om, at det her er voldsomme lejestigninger: Det kan i hvert fald også undre ministeren, at Socialdemokratiet i de 10 år, man har siddet ved regeringsmagten, ikke har gjort noget ved lejelovgivningen.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt takke ministeren for svaret.

Så har jeg tre spørgsmål, jeg vil stille ministeren: Kan ministeren bekræfte, at det er et nyt regelsæt, man kommer til at bruge fremover i forbindelse med huslejeafstøtningen, når vi taler ordinær, tung byfornylse, altså et nyt regelsæt, man bruger? Vil ministeren bekræfte det?

Kl. 14.45

Vil ministeren bekræfte, at der med det her forslag, der nu lægges an til fra regeringen, sker

en ændring, underforstået en væsentlig besparelse, af boligstøtten, det, man kalder indfasingstiløbet, når vi taler om den tunge byfornyelse?

Så vil jeg godt spørge, om ministeren mener, at når vi taler om tung byfornyelse, så er 250.000 kr. det typiske beløb? Vi har spurgt om 350.000 kr., for det er nemlig det beløb, der typisk rent faktisk bliver investeret, og derfor er det vel også naturligt, at man forholder sig til, hvad huslejudviklingen vil være der.

Så vil jeg godt stille et fjerde og sidste spørgsmål: Kan ministeren bekræfte, at de husleje forhøjelser, jeg her i dag har givet udtryk for vil være konsekvensen, er de korrekte huslestigninger, jf. de svar, vi har fået fra ministeren? Kan det bekræftes?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Keld Albrechtsen for en kort bemærkning. Først i en lidt senere fase hr. Kramer Mikkelsen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge ministeren, om det virkelig kan være rigtigt, at vi skal stå i en situation, hvor vi har nogle ejendomme i København, som ejeren undlader at vedligeholde. Derefter griber Københavns Kommune ind og træffer i 2001 en beslutning om byfornyelse.

Så sylter ejeren sagen og lader imens ejendommene fortsatte med at forfalde. Det er bl.a. ejendomme, hvor man om vinteren er nødt til at medbringe en spand varmt vand, når man skal på toiletet, fordi der er så koldt, at man er nødt til at tø isen op. Det er altså ejendomme, over for hvilke der for længst burde være grebet ind. Men meningen var jo, at de skulle byfornys.

Så er ministerens melding til beboerne åbenbart, at det kan de godt glemme alt om. Og Københavns Kommune kan godt glemme alt om byfornyelsen, der skal bare kondemneres og rives ned. Det kan da ikke være rigtigt, men sådan hørte jeg ministerens svar. Jeg vil nu alligevel give ministeren en chance for at svare en gang til.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Kunne ministeren ikke godt bekræfte, når han ligesom Venstres ordfører taler om den her ensretning – i øvrigt et forrygende udtryk at bruge – der sker af beboere, der er under lejeloven, og

beboere, der er under byfornyelsesloven, at der oftest er tale om langt mere omfattende arbejder i de tunge byfornyelsesejendomme og derfor også tale om langt større lejeforhøjelser i byfornyelsesejendommene? Og så siger ministeren, at de kommer til at leve under samme regler.

Det ændrer da ikke det faktum, at de mennesker kommer til at blive ramt af massive husleje-forhøjelser, hvor de under den tidligere lov havde haft en dæmpning af deres husleje og dermed også kom til at opleve byfornyelse som et tilbud og ikke som en trussel. Fremover vil man i disse ejendomme opleve byfornyelse som en trussel og ikke som et tilbud.

Det undrer i øvrigt også, at ministeren med hensyn til lejernes indflydelse totalt slår ud med armene og siger, at de er sidestillet med alle andre lejere. De har ingen indflydelse, og det skal man heller ikke have i byfornyelsesejendomme. Igen er der tale om langt tungere byfornyelsesopgaver, langt tungere opgaver, som burde give lejerne indflydelse.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Vi måtte jo tidligere i debatten under Venstres ordfører sådan helt ned på staveniveauet for at finde ud af, hvad det egentlig var, vi talte om i forbindelse med det her forslag. Så jeg vil godt spørge ministeren, om vi ikke bare kan få helt faktuelle ting på det rene på baggrund af ministerens svar til udvalget, nemlig at det, der sker med det her forslag, er, at lejernes varetter forsvinder, at man vil kunne opleve højere huslestigninger end under eksisterende lovgivning, og at man får mindre hjælp til at betale de huslestigninger. De tre ting vil jeg gerne have bekræftet.

Så vil jeg da godt høre fra ministeren, om det i ministerens øjne er udtryk for forringelser eller forbedringer for lejeren, at man kommer ud for de tre ændringer.

Kl. 14.50

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Der er jo forskelle, når vi taler om forbedringsudgifter, vedligeholdelsesudgifter i byfornyelsen, og de typiske eksempler på vedligeholdelsesarbejder er udskiftning og reparation af tag og vinduer og maling af facader, opretning af trapper og udskiftning af udtjente installationer.

Så har vi de typiske eksempler på forbedringer af installationer, centralvarme i ejendomme,

individuel opvarmning, der er installationer af bad, hvor der ikke tidligere har været, og ejerens udgifter til vedligeholdelsesarbejder kan i modsætning til forbedringsarbejder ifølge lejelovgivningen ikke overvæltes på lejerne i form af en lejeforhøjelse.

Vi kan jo fortsætte denne debat i mange timer endnu, men jeg vil godt fastholde, jeg vil understrege, at den permanente lejestigning efter byfornyelse vil svare fuldstændig til den lejestigning, som lejere i private udlejningsejendomme oplever, når der forbedres efter lejelovens almindelige regler, og dem har Socialdemokratiet altså ikke haft lyst til at lave om på de sidste 10 år.

Så kan jeg bekræfte over for fru Lissa Mathiasen og hr. Kramer Mikkelsen, at de svar, der er givet fra ministeren på kvadratmeterpriser – jeg har ikke regnet de beregninger efter, som fru Lissa Mathiasen kommer med her fra talerstolen – står jeg selvfølgelig inde for som minister.

Endelig til hr. Morten Homann er det jo den samme kop te igen, nemlig at det, vi oplever nu, er, at den permanente lejestigning efter byfornyelse svarer fuldstændig til lejelovgivningens regler.

Der har været et meget indviklet regelsæt, det gør vi op med. Får folk flere forbedringer, ja, så stiger huslejen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Lissa Mathiasen for en kort bemærkning, og hr. Jens Kramer Mikkelsen, hr. Morten Homann og hr. Keld Albrechtsen. De samme fire som sidste gang.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

I sammenligning med den nuværende byfornyleslov vil jeg godt bede ministeren om at bekræfte, at de tal, vi har fået fra ministeriet, rent faktisk betyder, at en lejer i en 80 m² lejlighed år et får en stigning på godt og vel 1.400 kr. om måneden ud over, hvad man i dag skal betale i en byfornyet ejendom, hvis ikke man får den fulde indfasningsstøtte.

Jeg spurgte også direkte: Er det korrekt forstået, at regelsættet bliver ændret i forhold til huslejberegningen fra byfornylesloven til lejeloven? Vil ministeren give det tilsagn og sige: Ja, det gør det?

Er det korrekt forstået, at indfasningsboligstøtten er en besparelse i forhold til den nuværende byfornylesboligstøtte?

Så vil jeg godt bede ministeren om at bekræfte, at når vi taler om tung byfornyelse, så er 250.000 kr. ikke det typiske beløb, så er 350.000 kr. et langt mere realistisk beløb, fordi vi taler om basisinstallationer som bad, toilet, varme.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, hvis ikke formanden korrigerer sin fortalelse før omkring mit navn, så er det en jomfrutale, jeg kommer til at holde i Folketinget, men lad det nu ligge.

Ministeren læste op fra et bilag på talerstolen. Jeg må altså tilstå, at jeg ikke ved, om det var det rigtige bilag, ministeren læste op fra, jeg synes nemlig ikke rigtig, det gav svar på spørgsmålene om de kraftige forringelser, der sker for lejere i byfornylessejendomme. Ministeren bliver jo ved med at sige, at der bare bliver ensrettede forhold, og sandheden er, at for mennesker i byfornylessejendomme vil det klart virke som en forringelse, fordi de har haft meget større indflydelse på, hvad der skulle ske, typisk fordi de opgaver, der skal laves i deres bolig, er langt mere omfattende end de forbedringsarbejder, man ellers ser i byfornyelse.

Det er, som om det er noget, der overhovedet ikke påvirker hverken regeringspartierne eller Dansk Folkeparti. Man er fuldstændig ligeglad; med et pennestrøg ændrer man vilkårene for de her mennesker, og derved vil byfornylesen fremover blive en trussel og ikke et tilbud.

Kl. 14.55

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Morten Homann for en kort bemærkning.

Der må være lidt mere ro i salen.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Nu var ministeren ikke meget for at svare på de tre meget klare og konkrete eksempler på forringelser, der sker for lejerne med det her lovforslag, men man kan altid trøste sig med, at der er offentligt tilgængelige besvarelser fra ministeriet, som alle og enhver kan gå ind og læse på Folketingets hjemmeside og forvise sig om, at det forholder sig sådan, som jeg redegjorde for: man mister veto retten som lejer, man kommer til at opleve væsentlig højere huslejestigninger, og der er mindre hjælp at hente til at betale huslejestigningerne.

Når nu der sker disse forringelser, så er mit næste spørgsmål, hvordan økonomi- og er-

hvervsministeren så forholder sig til de valgløfter, som statsministeren gav forud for det sidste folketingsvalg, om, at der ikke ville ske forringelser for lejerne?

Nu ved jeg godt, at de to ministre repræsenterer hvert sit parti, og at økonomi- og erhvervsministeren ikke nødvendigvis står inde for, hvad statsministeren har lovet, og det kan jeg godt forstå, for de løfter er svære at leve op til med det foreliggende lovforslag. Men ønsker økonomi- og erhvervsministeren at stå inde for statsministerens løfter, eller er de alene for statsministerens egen regning?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg prøver en gang til, for jeg synes, det er en alvorlig situation, at der sidder mennesker i nogle af de virkelig dårlige ejendomme, de allerdårligste, vi har i landet, endda med skimmelsvamp og alt muligt oveni, som ikke ønsker, at deres ejendom skal kondemneres og rives ned, men som faktisk ønsker, at den byfornyelse, som kommunen har besluttet, skal kunne gennemføres, således at de får løst deres problemer. Hertil siger ministeren, at det er der ikke noget at gøre ved. Vi må bare lade tingene sejle, for vi kan ikke gøre noget ved udlejer, og han vil ikke lave nogen byfornyelsesplan, så der er ikke noget at gøre ved det. Vi må bare vente, indtil vi kan kondemnere ejendommen.

Det er da for sølle en løsning. Jeg havde egentlig ikke ventet af ministeren, at det skulle ende der, at ministeren simpelt hen melder pas, og sådan set officielt meddeler, at han står magtløs over for problemerne, selv om endda borgmester Pind bønfaller ham om at gå ind og give nogle beføjelser til kommunen. Jeg forstår det simpelt hen ikke. Jeg tror også, der er mange beboere, der ikke forstår det. Jeg håber da meget, at vi i det mindste kan få et svar.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg har ikke regnet det regnestykke efter, som fru Lissa Mathiasen har brugt hele dagen på at løbe på talerstolen med. Jeg anfægter ikke de besvarelser, der ligger. Men så må jeg altså bede både fru Lissa Mathiasen, hr. Lars Kramer Mikkelsen, hr. Keld Albrechtsen og hr. Morten Homan om at gå ind på side 19 i betænkningen, hvor der er vist huslejestigningen ved en forbed-

ringsinvestering på 250.000 kr. Efter de nuværende byfornyelsesregler (inkl. byfornyelsesbolsikring i 4 år), er huslejen 10 år efter renovering 1.267 kr. Efter grundmodellen (lejelovens regler) er huslejen 1.909 kr., og det beløb vil også være gældende efter den kommende byfornyelsesreform. Efter forslagetets regler med maksimal indfasningsstøtte er huslejen 10 år efter 1.782 kr.

Fru Lissa Mathiasen spørger så, om det ikke betyder, at niveaet kommer til at ligge et andet sted. Så kan man slå op på side 20 i betænkningen og se huslejestigningen i forhold til de nuværende byfornyelsesregler og i forhold til lejelovens bestemmelser. Det behøver jeg ikke at stå og tilkendegive den ene gang efter den anden. Desuden kender alle, der diskuterer det her i dag, reglerne om genhusning.

Så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen endnu en gang, at hr. Søren Pind formentlig også kender reglerne om, at en kommunalbestyrelse kan nedlægge forbud mod beboelse, hvis de forhold, lejerne bor under, er sundhedsfarlige.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Lissa Mathiasen og hr. Lars Kramer Mikkelsen efterfølgende.

(Kort bemærkning)

Lissa Mathiasen (S):

Jeg er nødt til at sige, det er dybt, dybt beklageligt, at vi ikke kan få en debat her i salen om de svar, ministeren har givet til udvalget. Vi havde ved førstebehandlingen en diskussion, hvor ministeren sagde: Vent nu, tag den med ro, lad os lige få lov til at svare på det her, og så kan vi diskutere det.

Nu prøver vi så under andenbehandlingen at tage debatten. Jeg har stillet fire helt konkrete spørgsmål, og jeg synes, det er dybt beklageligt, at det ikke er muligt at få svar fra ministeren i dag på de fire spørgsmål. Det kunne man godt have forventet. De fire svar ville nemlig have vist det, vi også sagde ved førstebehandlingen. Her ligger fra regeringen et klokkeklart løftebrud i forhold til, hvad regeringen med statsministeren sagde den 26. februar her i Folketinget, og de løfter, som statsministeren afgav forud for valget i 2001; det er et klokkeklart løftebrud over for landets lejere. Men vi må jo tage debatten igen. Når vi har haft det til fornyet udvalgsbehandling, har vi tredjebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Debatten i dag har jo vist, at regeringen i virkeligheden skulle have gjort noget andet.

Det, der er hensigten, er at spare en masse penge på byfornyelsen, og derfor griber man ned i den kasse og overfører pengene til noget andet. Sådan set er det jo fair nok. Vi prioriterer forskelligt, og regeringen har valgt at prioritere penge til nogle andre ting, og derfor hugger man nogle penge fra byfornyelseskassen.

Men hvorfor i alverden vælger man samtidig at lave en gang miskmask og fjerne en byfornyelseslov med et pennestrøg, som i øvrigt har været velfungerende siden 1993, hvor der har været indflydelse til lejerne? Man har vendt den udvikling, der var i byfornyelsen eller tidligere i saneringspolitikken, til at byfornyelse fremover vil være en trussel og ikke et tilbud.

Nu bliver det sådan, at vi kommer til at opleve, at vi vender tilbage til tidligere tiders saneringspolitik. Nu vil lejere typisk opfatte løftet eller ønsket om at lave byfornyelse som en massiv trussel, fordi de kommer til at opleve massive huslejeforhøjelser og i øvrigt ikke har en pind indflydelse på, hvad det er, der skal foregå i deres egen bolig.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ønsker ministeren ordet? (*Ophold*). Ja, økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

En ganske kort bemærkning til hr. Kramer Mikkelsen: Jeg kan nu forstå, at lejeloven er blevet en trussel i Socialdemokratiets optik.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om byfornyelse og udvikling af byer.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 74:

Forslag til lov om ændring af lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber, lov om individuel boligstøtte, lov om midlertidig regulering af boligforholdene og forskellige andre love. (Konsekvensændringer som følge af lov om byfornyelse og udvikling af byer).

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 6: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ændring af reglerne om tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring og styrket indsats mod ægteskaber, der indgås mod eget ønske). Af integrationsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 8/10 2003. Første behandling 22/10 2003. Betænkning 9/12 2003. Ændringsforslag nr. 2 af 10/12 2003 uden for betænkningen af Anne Baastrup (SF) og Elsebeth Gerner Nielsen (RV)).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af 10/12 2003 af Anne Baastrup (SF) og Elsebeth Gerner Nielsen (RV).

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.